

Q2

Puolivuosikatsaus tammi–kesäkuu 2017

9.8.2017

Sisältö

Yhteenveto	3
Vuoden 2017 toinen vuosineljännes lyhyesti	5
Liiketoiminta-alueet	6
Vahinkovakuutus.....	6
Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB.....	9
Henkivakuutus.....	11
Omistusyhteisö.....	13
Muut tapahtumat	14
Yhtiökokous.....	14
Henkilöstö.....	14
Palkitseminen.....	15
Osakkeet ja osakepääoma.....	15
Luottoluokitukset.....	15
Vakavaraisuus.....	16
Velkarahoitus.....	17
Tulevaisuuden näkymät	18
Näkymät loppuvuodelle 2017.....	18
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä.....	18
Taulukot	20
Konsernin taloudellinen kehitys.....	20
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	21
Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain.....	23
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS.....	24
Konsernitase, IFRS.....	25
Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS.....	26
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS.....	27
Liitetiedot	28
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	28
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2017.....	29
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2016.....	30
Tase segmenteittäin 30.6.2017.....	31
Tase segmenteittäin 31.12.2016.....	32
Muut liitetiedot	33
1 Vakuutusmaksut.....	33
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot.....	34
3 Korvauskulut.....	37
4 Henkilöstökulut.....	38
5 Aineettomat hyödykkeet.....	39
6 Rahoitusvarat.....	40
7 Johdannaissopimukset.....	42
8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia.....	43
9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset.....	46
10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyysoanalyysi.....	48
11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.....	48
12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista.....	49
13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista.....	51
14 Rahoitusvelat.....	51
15 Ehdolliset velat ja sitoumukset.....	52
16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi.....	54
17 Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velkaerät.....	55
18 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS).....	56

Sampo-konsernin tulos tammi–kesäkuulta 2017

Sampo-konsernin tulos ennen veroja tammi–kesäkuussa 2017 oli 865 miljoonaa euroa (893). Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos kasvoi 821 miljoonaan euroon (607).

- Osakekohtainen tulos oli 1,34 euroa (1,40). Markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos oli 1,47 euroa (1,08). Konsernin oman pääoman tuotto oli 14,1 prosenttia (10,9) tammi–kesäkuussa 2017. Osakekohtainen substanssi oli kesäkuun 2017 lopussa 25,60 euroa (24,86).
- Vahinkovakuutusliiketoiminnan tulos ennen veroja oli 453 miljoonaa euroa (436). Tammi–kesäkuun 2017 yhdistetty kulusuhde oli 86,5 prosenttia (83,7). Kertaluonteisilla erillä korjattuna tämä on lfin historian paras yhdistetty kulusuhde vuoden ensimmäiselle kuudelle kuukaudelle. Ilman Ruotsin liikennevakuutuksen vastuuvasta ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2016 tehtyä 72 miljoonan euron suuruista purkua vertailuajankohdan kulusuhde oli 87,1 prosenttia. Oman pääoman tuotto oli 30,5 prosenttia (16,2). Osuus Topdanmarkin ensimmäisen vuosipuoliskon 2017 tuloksesta oli 52 miljoonaa euroa (19).
- Nordean tammi–kesäkuun 2017 nettotuloksesta kirjattiin Sammolle 322 miljoonaa euroa (364). Nordean oman pääoman tuotto oli 9,9 prosenttia (10,7). Basel III -säännösten mukaan laskettu ydinvakavaraisuussuhde (CET1) nousi ilman siirtymäsäännöksiä 19,2 prosenttiin (18,4). Segmenttiraportoinnissa Nordean tulososuus sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.
- Henkivakuutussegmentin tulos ennen veroja nousi 116 miljoonaan euroon (103). Oman pääoman tuotto oli 15,6 prosenttia (6,5).

Avainluvut

Milj. e	1-6/2017	1-6/2016	Muutos, %	4-6/2017	4-6/2016	Muutos, %
Tulos ennen veroja	865	893	-3	435	477	-9
Vahinkovakuutus	453	436	4	252	220	14
Osakkuusyhtiö Nordea	322	364	-12	150	205	-27
Henkivakuutus	116	103	12	62	51	23
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	-27	-11	153	-29	1	-
Tilikauden tulos	753	783	-4	375	421	-11
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	1,34	1,40	-0,06	0,67	0,75	-0,08
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	1,47	1,08	0,39	0,47	0,72	-0,27
Substanssi/osake, euroa*)	25,60	24,86	0,74	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	6 907	6 774	133	-	-	-
Konsernin vakavaraisuussuhde, % *)	163	154	9	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	14,1	10,9	3,2	-	-	-

*) Vertailuajankohta 31.12.2016

Puolivuosisikatsauksen tiedot eivät ole tilintarkastettuja. Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2016 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Puolivuosisikatsauksessa käytetyt vaihtokurssit

	1-6/2017	1-3/2017	1-12/2016	1-9/2016	1-6/2016
EUR 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,596831	9,506277	9,469787	9,373929	9,302345
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	9,639800	9,532200	9,552500	9,621000	9,424200
DKK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,290447	1,278533	1,271815	1,258621	1,248620
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,296264	1,281571	1,284905	1,291184	1,266813
NOK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,045577	1,057524	1,019191	0,999821	0,987486
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,007157	1,039691	1,051308	1,070606	1,013268

Vuoden 2017 toinen vuosineljännes lyhyesti

Sampo-konsernin huhti-kesäkuun 2017 tulos ennen veroja oli 435 miljoonaa euroa (477). Osakekohtainen tulos oli 0,67 euroa (0,75). Osakekohtainen tulos markkina-arvoin oli 0,47 euroa (0,72).

Osakekohtainen substanssi aleni 1,07 euroa vuoden 2017 toisella neljänneksellä ja oli 25,60 euroa. Osakekohtaista substanssia pienensi toukokuussa 2017 maksettu osinko. Osinkoa maksettiin 2,30 euroa osakkeelta.

Vahinkovakuutusliiketoiminnan yhdistetty kulusuhde oli toisella vuosineljänneksellä 85,7 prosenttia (84,5). Tulos ennen veroja kasvoi 252 miljoonaan euroon (220). Osakkuusyhtiö Topdanmarkin tuloksesta kirjattiin vahinkovakuutustoiminnan tulokseen 31 miljoonaa euroa (14).

Sammon tulokseen kirjattiin 150 miljoonaa euroa (205) Nordean vuoden 2017 toisen neljänneksen tuloksesta.

Henkivakuutusliiketoiminnan tulos ennen veroja nousi 62 miljoonaan euroon (51). Maksutulo aleni 22 prosenttia 194 miljoonaan euroon vuodentakaisesta 248 miljoonasta eurosta.

Liiketoiminta-alueet

Vahinkovakuutus

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Sampo-konsernin vahinkovakuutuksen emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB:n pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa kautta If tarjoaa vakuutusratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia. Tanskalainen vakuutusyhtiö Topdanmark on Sammon osakkuusyhtiö ja sen tulos raportoidaan vahinkovakuutussegmentissä.

Tulos

Milj. e	1-6/2017	1-6/2016	Muutos, %	4-6/2017	4-6/2016	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 583	2 558	1	1 040	1 040	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	127	80	58	75	44	70
Liiketoiminnan muut tuotot	13	14	-3	7	7	2
Korvauskulut	-1 378	-1 312	5	-679	-669	2
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-447	-426	5	28	33	-15
Henkilöstökulut	-271	-250	9	-135	-123	10
Liiketoiminnan muut kulut	-218	-240	-9	-110	-123	-11
Rahoituskulut	-8	-7	27	-4	-3	44
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	53	19	173	32	15	118
Tulos ennen veroja	453	436	4	252	220	14
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %*	86,5	83,7	2,8	85,7	84,5	1,2
Riskisuhde, %	64,5	61,6	2,9	63,7	62,4	1,3
Toimintakulusuhde, %	22,0	22,2	-0,2	22,1	22,1	0
Liikekulusuhde, %	16,4	16,8	-0,4	16,5	16,7	-0,2
Oman pääoman tuotto, %	30,5	16,2	14,3	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 321	6 177	144	-	-	-

*) Ilman kertaluonteisia eriä vuoden 2016 tammi-kesäkuun yhdistetty kulusuhde olisi ollut 87,1 prosenttia.

Vahinkovakuutussegmentin tammi-kesäkuun 2017 tulos ennen veroja kasvoi 453 miljoonaan euroon (436). Yhdistetty kulusuhde oli 86,5 prosenttia (83,7), ja riskisuhde 64,5 prosenttia (61,6). Annuiteettien diskonttaamiseen Suomessa käytetty korko laski 0,3 prosenttiyksikköä 1,2 prosenttiin vuoden 2017 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Koronlasku kasvatti tammi-kesäkuun 2017 yhdistettyä kulusuhdetta 3,3 prosenttiyksikköä. Vertailuajankohdan yhdistettyyn kulusuhteeseen sisältyy poikkeuseränä Ruotsin liikennevakuutuksen vastuuvelan purku, joka paransi vuoden 2016 alkupuoliskolla yhdistettyä kulusuhdetta 3,4 prosenttiyksikköä.

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin nettona 32 miljoonalla eurolla (95) tammi-kesäkuussa 2017. Oman pääoman tuotto nousi 30,5 prosenttiin (16,2) ja käyvän arvon rahasto oli kesäkuun 2017 lopulla 595 miljoonaa euroa (484). Osakkuusyhtiö Topdanmarkin tuloksesta yhdisteltävä osuus tammi-kesäkuun 2017 tuloksesta oli 52 miljoonaa euroa (19).

Vakuutustekninen tulos aleni 294 miljoonaan euroon (352). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) oli 14,0 prosenttia (16,6).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	1-6/2017	1-6/2016	Muutos	1-6/2017	1-6/2016	Muutos
Henkilöasiakkaat	83,9	81,2	2,7	61,9	59,1	2,8
Yritysiakkaat	93,8	87,8	6,0	71,2	65,2	6,0
Suurasiakkaat	85,1	89,5	-4,4	63,5	67,2	-3,7
Baltia	89,7	90,5	-0,8	61,6	61,9	-0,3
Ruotsi	86,6	76,4	9,8	66,6	55,9	10,7
Norja	76,6	88,3	-11,8	54,0	65,3	-11,4
Suomi	97,8	85,0	12,8	75,7	62,5	13,3
Tanska	94,9	94,7	0,2	65,8	67,6	-1,7

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	4-6/2017	4-6/2016	Muutos	4-6/2017	4-6/2016	Muutos
Henkilöasiakkaat	84,7	83,7	1,0	62,8	61,6	1,2
Yritysiakkaat	92,9	87,9	5,0	70,4	65,6	4,8
Suurasiakkaat	72,0	81,3	-9,3	50,7	58,7	-8,0
Baltia	89,6	90,2	-0,6	60,8	60,6	0,2
Ruotsi	90,9	89,6	1,3	71,5	69,4	2,1
Norja	75,5	77,6	-2,1	53,4	55,3	-1,9
Suomi	88,6	83,1	5,4	66,1	60,0	6,0
Tanska	93,2	93,9	-0,7	63,5	65,9	-2,4

Liiketoiminta-alue Yritysiakkaiden suurvahinkokehitys oli vuoden 2017 tammi-kesäkuussa 45 miljoonaa euroa odotettua huonompi. Suurasiakasliiketoiminnassa suurvahingoista maksetut korvauskulut olivat 28 miljoonaa euroa odotettua alhaisemmat ja näin ollen suurvahingot olivat kaiken kaikkiaan 17 miljoonaa euroa odotettua suuremmat. Suurvahingoista kärsittiin Ruotsin ja erityisesti Norjan Yritysiakasliiketoiminnassa. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2017 Suomessa toteutettu, annuiteettien diskonttaamiseen käytetyn koron lasku heijastui Suomen maakohtaiseen tulokseen ja samalla myös kaikkiin liiketoiminta-alueisiin Baltiaa

lukuun ottamatta. Koronlaskun seurauksena Suomen yhdistetty kulusuhde kasvoi 14,8 prosenttiyksikköä tammi-kesäkuussa 2017. Liikennevakuutuksen vastuuvelan purku Ruotsissa paransi sekä Ruotsin maakohtaista tulosta että Henkilö- ja Yritysasiakasliiketoimintojen tuloksia vertailuajankohtana.

Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytetty korko säilyi muuttumattomana vuoden 2016 lopusta ja vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen lopusta.

Bruttovakuutusmaksutulo kasvoi 2 706 miljoonaan euroon (2 683) tammi-kesäkuussa 2017. Valuuttakurssimuutokset huomioon ottaen maksutulo kasvoi 0,9 prosenttia. Maksutulo kasvoi kaikissa muissa liiketoiminnoissa paitsi Suurasiakasliiketoiminnassa ja kaikilla muilla markkina-alueilla paitsi Suomessa.

Toimintakulusuhde oli 22,0 prosenttia (22,2) ja liikekulusuhde 16,4 prosenttia (16,8).

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli 30.6.2017 yhteensä 12,3 miljardia euroa (12,2). Tästä korko-instrumentteihin oli sijoitettuna 81 prosenttia (79), rahamarkkinainstrumentteihin 6 prosenttia (8) ja osakkeisiin 13 prosenttia (13). Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 127 miljoonaa euroa (80). Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 2,4 prosenttia (0,5) tammi-kesäkuussa 2017. Korkosijoitusten duraatio oli 1,5 vuotta (1,4) ja keskimääräinen maturiteetti 2,9 vuotta (2,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannuksia oli kesäkuun 2017 lopussa 1,6 prosenttia (1,7).

Ifin vakavaraisuutta käsitellään tämän raportin vakavaraisuusosiossa.

Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB

Nordea on Pohjoismaiden suurin pankki ja markkina-arvolla mitattuna yksi Euroopan 10 suurimmasta finanssipalveluyrityksestä. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta, 31 500 työntekijää ja konttoreita 600 toimipaikassa. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa on käsitelty Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä, ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Tulos*

Milj. e	1-6/2017	1-6/2016	Muutos, %	4-6/2017	4-6/2016	Muutos, %
Rahoituskate	2 372	2 340	1	1 175	1 172	0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	4 868	4 700	4	2 407	2 405	0
Tulos ennen luottotappioita	2 331	2 316	1	1 116	1 199	-7
Luottotappiot, netto	-219	-238	-8	-106	-127	-17
Liikevoitto	2 112	2 078	2	1 010	1 072	-6
Osakekohtainen tulos, laimennus- vaikutuksen jälkeen, euroa	0,39	0,40	-3	0,18	0,21	-12
Oman pääoman tuotto, %	9,9	10,7	-7	9,5	11,4	-17

*) Pois lukien kertaluonteiset erät (Q2/2016: 151 milj. euron myyntivoitto verojen jälkeen, joka liittyy Visa Europan osakkeiden myyntiin Visa Inc.:lle).

Sampo Oyj omisti kesäkuun 2017 lopussa 860 440 497 Nordean osaketta, mikä vastaa 21,2 prosentin omistusosuutta. Osakkeista maksettu keskihinta oli 6,46 euroa ja kirja-arvo konsernitaseessa oli 8,49 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi oli kesäkuun 2017 lopussa 11,12 euroa.

Seuraava teksti perustuu Nordean 20.7.2017 julkaisemaan tulostiedotteeseen tammi-kesäkuulta 2017.

Marginaalit vakaantuivat noususuuntaisen kehityksen jälkeen. Rahoituskate pysyi paikallisissa valuutoissa laskettuna edellisvuoden tasolla (kasvoi prosentin euroissa laskettuna). Keskimääräiset luotonannon volyymit pienenyivät prosentin edellisvuoden tammi-kesäkuusta paikallisissa valuutoissa laskettuna. Talletusvolyymit sen sijaan kasvoivat prosentin.

Liiketoiminnan tuotot ilman kertaluonteisia eriä kasvoivat edellisvuodesta 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (4 prosenttia euroissa laskettuna). Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi prosentin paikallisissa valuutoissa laskettuna (2 prosenttia euroissa laskettuna).

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat edellisvuodesta 10 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (9 prosenttia euroissa laskettuna).

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoi 2 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (pysyi aiemmalla tasollaan euroissa laskettuna).

Liiketoiminnan kulut ilman kertaluonteisia eriä kasvoivat 7 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (6 prosenttia euroissa laskettuna). Kuluja kertyi 2 537 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 7 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna ilman kertaluonteisia eriä.

Luottojen laatu pysyi vakaana. Nettomääräiset luottotappiot laskivat 219 miljoonaa euroon. Niiden osuus luotonannosta oli 0,14 prosenttia (0,14 prosenttia vuoden 2016 tammi-kesäkuussa).

Tulos ilman kertaluonteisia eriä laski 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (2 prosenttia euroissa laskettuna) ja oli 1 587 miljoonaa euroa. Valuuttakurssimuutokset eivät vaikuttaneet tuottoihin ja kuluihin mutta pienensivät luotto- ja talletusvolyymejä prosentin, kun lukuja verrataan vuoden 2016 tammi-kesäkuun lukuihin.

Nordea-konsernin Basel III -säännösten mukaan laskettu ydinvakavaraisuussuhde (CET1) oli vuoden 2017 toisen neljänneksen lopussa 19,2 prosenttia, joka on kaikkien aikojen korkein luku. Edellisneljänneksen lopussa ydinvakavaraisuussuhde oli 18,8 prosenttia. Riskipainotetut erät pienensivät 3,9 miljardia euroa 129,7 miljardiin euroon. Tähän vaikuttivat pääasiassa valuuttakurssimuutokset, luottojen laadun parantuminen sekä volyyymien pienentyminen.

Lisätietoja Nordea Bank AB:stä ja sen vuoden 2017 tammi-kesäkuun tuloksesta on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Henkivakuutus

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n sataprosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen viidestä tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämistä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy, Mandatum Life Fund Management S.A., Innova Palvelut Oy sekä Mandatum Life Insurance Baltic SE.

Tulos						
Milj. e	1-6/2017	1-6/2016	Muutos, %	4-6/2017	4-6/2016	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	423	492	-14	194	248	-22
Sijoitustoiminnan nettotuotot	519	82	534	209	147	43
Muut tuotot	4	6	-31	2	4	-35
Korvauskulut	-552	-562	-2	-223	-270	-18
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-218	146	-	-91	-49	85
Henkilöstökulut	-25	-22	13	-12	-11	14
Muut kulut	-30	-35	-16	-15	-15	0
Rahoituskulut	-5	-3	38	-2	-2	-17
Tulos ennen veroja	116	103	12	62	51	23
Avainluvut			Muutos	Muutos		
Liikekustannussuhde, %	100,7	105,2	-4,5	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	15,6	6,5	9,1	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	528	541	-13	-	-	-

Henkivakuutustoiminnan tulos ennen veroja tammi - kesäkuulta 2017 oli 116 miljoonaa euroa (103). Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen yli kaksinkertaistui 111 miljoonaan euroon (44). Oman pääoman tuotto oli 15,6 prosenttia (6,5). Käyvän arvon rahasto kasvoi vuoden 2017 ensimmäisellä vuosipuoliskolla 613 miljoonaan euroon (596). Sijoitusomaisuuden nettotuotot olivat ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja 256 miljoonaa euroa (156). Sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotot olivat 262 miljoonaa euroa (-75).

Mandatum Life -konsernin vastuovelka 30.6.2017 oli kokonaisuudessaan 11,5 miljardia euroa (11,3). Laskuperustekorkoisen vastuuvelan määrä oli ensimmäisen vuosipuoliskon lopussa 4,8 miljardia euroa (4,8). Vakuutuskannat, joiden laskuperustekorot ovat korkeita (4,5 ja 3,5 prosenttia), pienenevät 111 miljoonaa euroa 2,8 miljardiin euroon tammi - kesäkuussa 2017. Sijoitussidonnainen vastuovelka kasvoi 6,7 miljardiin euroon (6,4) ja sijoitussidonnaista vastuuvelkaa oli 57 prosenttia (56) koko vastuuvelasta.

Mandatum Life on vahvistanut alhaisen korkotason vuoksi vastuuvelkaansa kokonaisuudessaan 358 miljoonalla eurolla (273). Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Vuosien 2017, 2018 ja 2019 diskonttokorko on 0,25 prosenttia ja vuodelle 2020 puolestaan 1,00 prosenttia. Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan laskuperustekorko on 0,50 prosenttia.

Kesäkuun 2017 lopussa Mandatum Life -konsernin sijoitusomaisuus oli markkina-arvoin 6,7 miljardia euroa (6,5), kun jätetään huomioimatta sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteena olevat 6,8 miljardin euron (6,5) suuruiset varat.

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena oleva sijoitusomaisuus oli 30.6.2017 markkina-arvoin 5,4 miljardia euroa (5,4). Tästä 46 prosenttia (41) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 12 prosenttia (14) rahamarkkinoille, 29 prosenttia (30) osakkeisiin ja 14 prosenttia (15) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi - kesäkuussa 2017 oli 4,6 prosenttia (1,5). Kesäkuun 2017 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,1 vuotta (1,9) ja keskimääräinen maturiteetti 2,4 vuotta (2,3). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli kesäkuun 2017 lopussa 2,8 prosenttia (3,1).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,1 miljardia euroa (1,2), josta 77 prosenttia (75) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 8 prosenttia (10) rahamarkkinoille, 8 prosenttia (8) osakkeisiin ja 7 prosenttia (7) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi - kesäkuussa 2017 oli 0,9 prosenttia (1,7). Kesäkuun 2017 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,7 vuotta (2,4) ja keskimääräinen maturiteetti 3,5 vuotta (3,5). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli kesäkuun 2017 lopussa 2,1 prosenttia (1,9).

Kustannusliikkeen tulos kasvoi 13 miljoonaan euroon (9) ja riskiliikkeen tulos 15 miljoonaan euroon (11).

Mandatum Life -konsernin omalla vastuulla oleva maksutulo vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla laski 423 miljoonaan euroon (492).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu vakavaraisuusosiossa.

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ilmoitti 27.10.2016 käyttävänsä oikeuttaan myydä Danske Bank Oyj:n Suomen palveluverkoston kautta myydyn vakuutuskantansa Danske Bankille tai sen osoittamalle taholle. Siirrettävän vakuutuskannan arvonmääritys valmistui 19.6.2017 ja vakuutuskannan arvoksi 31.12.2016 määritettiin 334 miljoonaa euroa.

Mandatum Life ja Danske Bank ovat sopineet, että lopullisesta myyntihinnasta vähennetään vuoden 2017 alun ja kannansiirron välillä syntyvä laskennallinen tulos. Laskennalliseksi tulokseksi on määritetty 18,1 miljoonaa euroa vuodelta 2017 ja 18,6 miljoonaa euroa vuodelta 2018. Mandatum Lifen ja Danske Bankin sopimuksen mukaisesti ennen kannansiirtoa syntyvä varsinainen tulos jää Mandatum Lifelle. Siirtymäkaudelle solmittu Mandatum Lifen ja Danske Bankin välinen jakelusopimus jatkuu kannansiirron toteutumiseen asti.

Vakuutuskannan siirryttyä Mandatum Lifen tuloksen ennen veroja odotetaan alentuvan vuositasona 20 - 25 miljoonaa euroa. Kannansiirron odotetaan tapahtuvan vuoden 2018 aikana.

Mandatum Lifelle syntyy vakuutuskannan luovutuksesta vakuutuskannan arvon suuruinen myyntivoitto vähennettynä aiemmassa tekstikappaleessa mainituilla erillä. Myyntivoitosta tulee maksettavaksi verolainsäädännön mukainen vero. Sampo-konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa myyntivoitosta vähennetään noin 75 miljoonan euron suuruinen goodwill-erän alaskirjaus. Kaupalla on positiivinen vaikutus Mandatum Lifen vakavaraisuuteen.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 30.6.2017 noin 21,2 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta ja lähes 47 prosenttia tanskalaisesta vahinkovakuutusyhtiö Topdanmarkista. Nordea ja Topdanmark ovat molemmat Sampo Oyj:n osakkuusyhtiöitä. Topdanmarkin tulososuus raportoidaan vahinkovakuutussegmentissä.

Tulos						
Milj. e	1-6/2017	1-6/2016	Muutos, %	4-6/2017	4-6/2016	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	4	3	64	-13	1	-
Liiketoiminnan muut tuotot	9	8	10	4	4	0
Henkilöstökulut	-10	-6	76	-6	-2	228
Liiketoiminnan muut kulut	-8	-7	15	-5	-4	37
Rahoituskulut	-22	-9	157	-10	1	-
Osuus osakkuusyritysten voitoista	322	364	-12	150	205	-27
Tulos ennen veroja	295	353	-16	121	206	-41
Avainluvut			Muutos			Muutos
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	58	56	2	-	-	-

Omistusyhteisösegmentin tulos ennen veroja tammi - kesäkuussa 2017 oli 295 miljoonaa (353), josta 322 miljoonaa euroa (364) tuli Nordean tammi - kesäkuun 2017 tuloksesta Sammolle kirjattavasta osuudesta. Segmentin tulos ennen veroja ilman Nordean tulososuutta oli -27 miljoonaa euroa (-11). Tappio on seurausta 20 miljoonan euron valuuttakurssitappioista, jotka aiheutuivat pääosin Yhdysvaltojen dollarin heikkenemisestä, mutta myös SEK-EUR -vaihtokurssin muutoksesta.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus on kirjattu taseeseen 7,3 miljardiin euroon eli 8,49 euroa osakkeelta. Omistusosuuden markkina-arvo 30.6.2017 oli 9,6 miljardia euroa eli 11,12 euroa osakkeelta.

Kesäkuun 2017 lopussa Sampo Oyj:n omistuksessa oli 41 997 070 Topdanmarkin osaketta, mikä on 46,7 prosenttia Topdanmarkin osakekannasta ja 49,3 prosenttia kaikista äänistä. Omistuksen markkina-arvo oli 30.6.2017 noin 1,2 miljardia euroa eli 207,90 Tanskan kruunua osakkeelta (noin 28 euroa) ja kirja-arvo konsernin taseessa 626 miljoonaa euroa.

Lisäksi Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi 2,4 miljardin euron (2,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Muut tapahtumat

Yhtiökokous

Sampo Oyj:n 27.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2016 osinkoa 2,30 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 9.5.2017. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2016 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiön hallitukseen valittiin kahdeksan jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen Christian Clausen, Jannica Fagerholm, Adine Grate Axén, Veli-Matti Mattila, Risto Murto, Eira Palin-Lehtinen, Per Arthur Sørлие ja Björn Wahlroos. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajakseen Eira Palin-Lehtisen. Nimitys- ja palkkiovaliokuntaan valittiin jäseniksi Veli-Matti Mattila, Risto Murto, Eira Palin-Lehtinen ja Björn Wahlroos (puheenjohtaja) sekä tarkastusvaliokuntaan Jannica Fagerholm (puheenjohtaja), Christian Clausen, Adine Grate Axén ja Per Arthur Sørлие.

Yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille palkkioita vuonna 2018 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 175 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 115 000 euroa, tarkastusvaliokunnan jäsenille 96 000 euroa ja muille hallituksen jäsenille 90 000 euroa vuodessa. Hallituksen jäsenen edellytetään hankkivan yhtiökokouksen päätöksen perusteella Sammon A-sarjan osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan 50 prosentilla hallituksen jäsenen vuosipalkkiosta, josta on ensin vähennetty verot ja vastaavat maksut.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, jolle päätettiin maksaa palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan. KHT Kristina Sandin toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokous päätti osakkeenomistajan ja hallituksen esityksen mukaisesti, että yhteistilillä olevat osakkeet ja niihin perustuvat oikeudet menetetään. Päätös ei koske niitä yhteistilillä olevia osakkeita, joiden siirtämistä arvo-osuusjärjestelmään on pätevästi vaadittu viimeistään 27.4.2017 klo 14 mennessä ja joita koskeva jälkivaihtovaatimus tulee täydelliseksi viimeistään 31.10.2017. Tämän menettämisseuraamuksen perusteella yhtiön hallitus mitätöi yhtiön haltuun tulevat omat osakkeet. Noin 98,9 prosenttia yhtiökokouksessa annetuista äänistä kannatti esitystä yhteistilin osakkeiden ja niihin liittyvien osakeoikeuksien menettämisestä.

Yhtiökokouksessa oli sen alkaessa edustettuna 3 105 osakkeenomistajaa edustaen yhteensä 373 911 948 osaketta ja 378 711 948 ääntä.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/yhtiokokous sekä Sampo Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Fabianinkatu 27, Helsinki.

Henkilöstö

Sampo-konsernin henkilöstön kokonaismäärä oli osa-aikaiset työntekijät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muuntaen kesäkuun 2017 lopulla 6 794 henkeä, kun se vuoden 2016 lopulla oli 6 799 henkeä. Henkilömäärä nousi vahinkovakuutustoiminnassa ja laski henkivakuutustoiminnassa.

Katsauskaudella konsernin henkilöstöstä 91 prosenttia työskenteli vahinkovakuutustoiminnoissa, 8 prosenttia henkivakuutustoiminnassa ja prosentti emoyhtiö Sampo Oyj:ssä. Henkilöstöstä työskenteli Suomessa 33 prosenttia, Ruotsissa 29 prosenttia ja Norjassa 20 prosenttia.

Baltiassa ja muissa maissa työskenteli 18 prosenttia henkilöstöstä.

Tammi-kesäkuussa 2017 Sampo-konsernissa työskenteli keskimäärin 6 907 henkeä, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 6 774 henkeä.

Palkitseminen

Pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä ei suoritettu maksuja tammi-kesäkuussa 2017. Sampo-konserni oli varannut voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tuleviin maksuihin kesäkuun 2017 lopulla 38 miljoonaa euroa (22). Voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien varausten kasvu rasitti tulosta 16 miljoonalla eurolla (3). Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin sosiaalikulut mukaan lukien tammi-kesäkuussa 2017 yhteensä 37 miljoonaa euroa (37).

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien ehdot ovat nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli kesäkuun 2017 lopussa 560 000 000 osaketta, jotka jakaantuivat 558 800 000 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 564 800 000 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä.

Yhtiökokous myönsi 27.4.2017 hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutuksen nojalla osakkeet hankitaan niiden hankintahetken markkinahintaan julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä. Sampo Oyj ei ostanut omia osakkeitaan tammi-kesäkuussa 2017 eikä sillä tai sen tytäryhtiöillä ollut myöskään hallussaan Sammon A-osakkeita kesäkuun 2017 lopussa.

Yhtiökokous päätti 27.4.2017, että yhteistilillä olevat osakkeet ja niihin perustuvat oikeudet menetetään. Yhteistilillä oli heinäkuun 2017 lopussa 5 036 780 osaketta, mikä oli 0,90 prosenttia kaikista osakkeista. Yhteistilin osakemäärä on alentunut 1 871 720 osakkeella lokakuun lopusta 2016, jolloin yhteistilillä oli 6 908 500 osaketta.

Luottoluokitukset

Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden luottoluokituksissa ei tapahtunut muutoksia tammi-kesäkuussa 2017.

Liikkeeseenlaskija	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj	Baa1	Vakaa	A-	Vakaa
If Skadeförsäkring AB (Ruotsi)	A1	Vakaa	A+	Vakaa
If Vahinkovakuutusyhtiö (Suomi)	A1	Vakaa	A+	Vakaa

Vakavaraisuus

Vakuutuslaskennan konsernit If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life ovat noudattaneet vakavaraisuuslaskelmissaan 1.1.2016 alkaen Solvenssi II -säännöstöä. Molemmat konsernit käyttävät standardikaavaa vakavaraisuuden ja omien varojen laskennassa.

If-konsernin Solvenssi II:n standardikaavan mukainen pääomavaade oli kesäkuun 2017 lopussa 1 968 miljoonaa euroa (1 942) ja oma varallisuus oli 4 437 miljoonaa euroa (3 822). Vakavaraisuusaste nousi 225 prosenttiin (197) ja oli siten oli kaikkien aikojen korkein.

Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde kasvoi siirtymäsäännöksiä sovellettaessa 205 prosenttiin (160), mikä on korkein Mandatum Lifen koskaan raportoima Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuussuhde. Arvioitu oma varallisuus oli 2 210 miljoonaa euroa (1 893). Oma varallisuus ylitti 1 077 miljoonan euron (1 182) suuruisen vakavaraisuuspääomavaateen 1 133 miljoonalla eurolla. Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus olisi ollut 1 774 miljoonaa euroa ja vakavaraisuusvaade 1 265 miljoonaa euroa, ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 140 prosenttia.

Sampo-konserni on luokiteltu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (2004/699) annetun lain mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymäksi. Laki perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/87/EY finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriyten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta. Lakia muutettiin Solvenssi II ja Basel III -sääntöjen vaatimusten mukaiseksi 1.1.2016 alkaen.

Konsernin vakavaraisuuspääoman perustana on ns. konglomeraattisääntöjen mukaan laskettaessa konsernin konsolidoitu oma pääoma. Sektorikohtaiset erät lisätään siihen, kun taas aineettomat erät ja muut vähennyserät vähennetään siitä.

Sampo-konsernin vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2017	31.12.2016
Konsernitaseen oma pääoma	11 501	11 934
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennykset	-2 645	-3 251
Toimialakohtaiset erät	2 323	2 254
Ryhmittymän omat varat	11 179	10 937
Omien varojen vähimmäismäärä	6 870	7 088
Ryhmittymän vakavaraisuus	4 309	3 849
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (Omat varat suhteessa omien varojen vähimmäismäärään, %)	163	154

Konsernin vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa minimivaatimukseen) oli Solvenssi II -säännöksiä vakuutusyhtiöihin sovellettaessa kesäkuun 2017 lopussa 163 prosenttia (154).

Konsernin vakavaraisuus lasketaan myös Solvenssi II -säännöksiä soveltamalla. Lisätietoja on saatavilla vuoden 2016 vuosikertomuksen riskienhallintaosiossa. Kahdella eri laskentakaavalla määritellyt vakavaraisuusvaatimukset eroavat hyvin vähän toisistaan.

Lisätietoja Sampo-konsernin vakavaraisuuslaskennasta on saatavilla vuoden 2016 vuosikertomuksen riskienhallintaliitteestä osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 30.6.2017 velkarahoitusta 3 279 miljoonaa euroa (3 548) ja korkoa kerryttäviä omaisuuseriä 1 137 miljoonaa euroa (2 104). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit ja 628 miljoonan euron (637) arvosta tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden liikkeelle laskemia pääomainoita. Käteinen ja käteiseksi rinnastettavat varat pois lukien korkoinstrumenttien (fixed income) tuotto oli 5,3 prosenttia.

Sampo Oyj:n nettovelka oli kesäkuun 2017 lopussa 2 142 miljoonaa euroa (1 443). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 47 prosenttia (47) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 32 prosenttia (32).

Sampo Oyj maksoi 27.2.2017 erääntyneen 500 miljoonan euron suuruisen senioriehtoisen lainansa eräpäivänään.

Sampo Oyj laski 30.5.2017 liikkeelle senioriehtoisen, vakuudettoman, kiinteäkorkoisen 500 miljoonan euron suuruisen velkakirjan. Kyseinen velkainstrumentti on laskettu liikkeelle osana Sammon EMTN-ohjelmaa ja sen eräpäivä on 30.5.2025.

Sampo Oyj:n taseessa 30.6.2017 olleet rahoitusvelat koostuivat 2 884 miljoonan euron (2 877) senioriehtoista joukkovelkakirjalainoista ja 394 miljoonan euron (671) arvoista liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista. Sampo Oyj:n velan keskikorko oli koronvaihtosopimusten jälkeen kesäkuun 2017 lopussa 0,91 prosenttia (1,37).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät loppuvuodelle 2017

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2017.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen. Matala korkotaso luo lisäksi haastavan ympäristön erääntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Vahinkovakuutustoiminnan odotetaan saavuttavan 86–89 prosentin suuruisen yhdistetyn kulusuhteen vuonna 2017.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu nykyisessä päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n oma altistuminen riskeille on vähäistä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut trendit ja mahdolliset laajakantoiset tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä.

SAMPO OYJ
Hallitus

Lisätiedot:

Talousjohtaja **Peter Johansson**, puh. 010 516 0010

Sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja **Jarmo Salonen**, puh. 010 516 0030

Viestintäpäällikkö **Maria Silander**, puh. 010 516 0031

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Sampo järjestää median edustajille suomenkielisen tiedotustilaisuuden tänään 9.8. klo 12.30 Savoyn Salikabinetissa (Eteläesplanadi 14, Helsinki).

Analytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 16.00.

Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon puh. (0)9 7479 0361, +44 (0)33 0336 9105, +1 719 325 2213 tai +46 (0)8 5033 6574.

Puhelinkonferenssin tunnus on 2459098.

Puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti myös internetissä osoitteessa www.sampo.com/tulos. Puhelinkonferenssin tallenne on kuunneltavissa myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee vuoden 2017 tammi-syyskuun osavuosisiraporttinsa 2.11.2017.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Lontoon pörssi

Keskeiset tiedotusvälineet

Finanssivalvonta

www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys

Tunnusluvut

Konserni		1-6/2017	1-6/2016
Voitto ennen veroja	Milj .e	865	893
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	14,1	10,9
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvo in)	%	7,3	5,2
Omavaraisuusaste	%	30,5	30,7
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj .e	4 309	3 130
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	163	145
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 907	6 774
Vahinkovakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj .e	2 706	2 683
Vakuutusmaksutuotot	Milj .e	2 136	2 132
Voitto ennen veroja	Milj .e	453	436
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	30,5	16,2
Riskisuhde ²⁾	%	64,5	61,6
Toimintakulusuhde ²⁾	%	22,0	22,2
Vahinkosuhde, ilman perustekorkokulua ²⁾	%	70,1	66,9
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,4	16,8
Yhdistetty kulusuhde, ilman perustekorkokulua	%	86,5	83,7
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 321	6 177
Henkivakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj .e	427	496
Voitto ennen veroja	Milj .e	116	103
Oman pääoman tuotto käyvin arvo in (RoE)	%	15,6	6,5
Liikekustannussuhde	%	100,7	105,2
Henkilöstön keskim. lukumäärä		528	541
Omistusyhteisö			
Voitto ennen veroja	Milj .e	295	353
Henkilöstön keskim. lukumäärä		58	56
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Osakekohtainen tulos	euro	1,34	1,40
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	1,47	1,08
Osakekohtainen oma pääoma	euro	20,54	19,34
Osakekohtainen substanssi	euro	25,60	18,83
Antioikaistu ylin kurssi	euro	46,82	46,56
Antioikaistu alin kurssi	euro	41,53	36,53
Osakekannan markkina-arvo	Milj .e	25 127	20 457

¹⁾ Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

²⁾ Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Vahinkovakuutustoiminnan tulosanalyysi on esitetty liitteessä 16.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 560 000 000 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{kauden laaja tulos} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{oma pääoma yhteensä (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &\quad (\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}}{\quad} \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikevoitto} \\ &\pm \text{muut laajan tuloksen erät ennen veroja} \\ &+ \text{korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ &+ \text{vastuuvelan perustekorko} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ &+ \text{taseen loppusumma (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \\ &- \text{sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \\ &\quad (\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned}}{\quad} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{oma pääoma yhteensä} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \end{aligned}}{\quad} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{korvauskulut} \\ &- \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikekulut} \\ &+ \text{korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} \\ &+ \text{korvausten selvittelykulut} \end{aligned}}{\text{kuormitustulo}} \times 100 \%$$

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	4-6/2017	1-3/2017	10-12/2016	7-9/2016	4-6/2016
Vakuutusmaksutulo	1 234	1 771	1 325	1 028	1 289
Sijoitustoiminnan nettotuotot	270	374	359	308	189
Liiketoiminnan muut tuotot	9	9	19	11	10
Korvauskulut	-902	-1 028	-862	-892	-939
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-66	-599	-261	67	-17
Henkilöstökulut	-153	-153	-148	-148	-135
Liiketoiminnan muut kulut	-127	-121	-150	-127	-138
Rahoituskulut	-12	-15	-6	-1	-1
Osuus osakkuusyhtymien voitoista/tappioista	182	192	250	204	219
Kauden voitto ennen veroja	435	430	528	450	477
Verot	-60	-51	-57	-54	-55
Kauden voitto	375	378	471	396	421
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-37	3	9	-40	-42
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-11	185	6	319	51
Osuus osakkuusyhtymien laajan tuloksen eristä	-67	26	48	3	-2
Verot	2	-40	0	-69	-11
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-113	175	63	212	-5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	3	5	19	-4	-18
Verot	-1	-1	-4	1	4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	3	4	14	-3	-14
KAUDEN LAAJA TULOS	264	557	549	605	402

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-6/2017	1-6/2016
Vakuutusmaksutulo	1	3 005	3 022
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	644	159
Liiketoiminnan muut tuotot		18	19
Korvauskulut	3	-1 931	-1 873
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-665	-255
Henkilöstökulut	4	-306	-278
Liiketoiminnan muut kulut		-247	-274
Rahoituskulut		-28	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		375	383
Kauden voitto ennen veroja		865	893
Verot		-112	-110
Kauden voitto		753	783
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-34	-49
Myytavissä olevat rahoitusvarat		174	-100
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		-41	-32
Verot		-38	20
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		61	-161
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		9	-20
Verot		-2	5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		7	-16
KAUDEN LAAJA TULOS		821	607
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		1,34	1,40

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	6/2017	12/2016
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		29	27
Sijoituskiinteistöt		162	211
Aineettomat hyödykkeet	5	623	612
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		7 967	8 107
Rahoitusvarat	6, 7, 8, 9, 10	17 796	17 668
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	11	3 664	3 427
Laskennalliset verosaamiset		22	27
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista		253	239
Muut varat		2 006	1 761
Käteiset varat		1 929	2 585
Myytäväinä olevat omaisuuserät	17	3 354	3 291
Varat yhteensä		37 807	37 955
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	12	14 244	13 990
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13	3 608	3 407
Rahoitusvelat	14	3 519	3 847
Laskennalliset verovelat		543	527
Varaukset		31	35
Eläkeveloitteet		61	79
Muut velat		1 022	933
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	17	3 279	3 202
Velat yhteensä		26 307	26 021
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 531	1 531
Kertyneet voittovarot		9 205	9 700
Muut oman pääoman erät		667	605
Oma pääoma yhteensä		11 500	11 934
Oma pääoma ja velat yhteensä		37 807	37 955

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	SVOP-rahasto	Voitto- varat 1)	Muunto- erot 2)	Myytävässä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.
Oma pääoma 1.1.2016	98	4	1 527	8 655	-400	1 039	10 924
Muutokset omassa pääomassa							
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus				8			8
Osingonjako				-1 092			-1 092
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				3			3
Kauden voitto				894			894
Muut laajan tuloksen erät				69	59	125	253
Oma pääoma 30.6.2016	98	4	1 527	8 538	-341	1 164	10 990
Oma pääoma 1.1.2017	98	4	1 527	9 700	-518	1 124	11 934
Muutokset omassa pääomassa							
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus				10			10
Osingonjako				-1 288			-1 288
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				24			24
Kauden voitto				753			753
Muut laajan tuloksen erät				7	-83	144	68
Oma pääoma 30.6.2017	98	4	1 527	9 205	-601	1 268	11 500

1) IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli 7 (69) milj. e.

2) Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistussuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät 0 (-69) milj. euron osuuden Nordean etuuspohtajisten eläkkeiden vakuutusmatemaattisista voitoista/tappioista. Muuntoerot sisältävät -49 (26) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät 7 (12) milj. euron osuuden Nordean myytävissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista.

3) Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 245 (-143) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -106 (47) milj. euroa). Eriytetylle Suomi-vakuutusmaksulle siirretty osuus oli -3 (-16) milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkelvoitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-6/2017	1-6/2016
Kauden alun rahavarat	2 585	1 997
Liiketoiminnan rahavirta	407	-121
Investointien rahavirta	482	555
Rahoituksen rahavirta	-1 545	-1 013
Maksetut osingot	-1 285	-1 189
Vieraan pääoman lisäys	744	815
Vieraan pääoman vähennys	-1 004	-639
Kauden lopun rahavarat	1 929	1 418

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat.

Rahavirrat sijoituksista tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin.

Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Puolivuosikatsauksen laatimisessa on noudatettu IAS 34 *Osavuosikatsaukset* -standardia. Puolivuosikatsauksen laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2016.

Sampo otti vuoden 2017 alusta käyttöön uusia tai muutettuja standardeja tai tulkintoja. Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2016 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2017

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 583	423	-	0	3 005
Sijoitustoiminnan nettotuotot	127	519	4	-6	644
Liiketoiminnan muut tuotot	13	4	9	-8	18
Korvauskulut	-1 378	-552	-	-	-1 931
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-447	-218	-	-1	-665
Henkilöstökulut	-271	-25	-10	-	-306
Liiketoiminnan muut kulut	-218	-30	-8	8	-247
Rahoituskulut	-8	-5	-22	7	-28
Osuus osakkuusyriytysten voito- ista/tappioista	53	0	322	-	375
Voitto ennen veroja	453	116	295	0	865
Verot	-90	-22	0	-	-112
Kauden voitto	364	94	295	0	753
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-34	-	-	-	-34
Myytavissä olevat rahoitusvarat	142	22	10	-	174
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-41	-	-41
Verot	-31	-5	-2	-	-38
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	77	17	-33	-	61
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	9	-	-	-	9
Verot	-2	-	-	-	-2
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	7	-	-	-	7
KAUDEN LAAJA TULOS	448	111	262	-	821

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-30.6.2016

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	2 558	492	-	-28	3 022
Sijoitustoiminnan nettotuotot	80	82	3	-5	159
Liiketoiminnan muut tuotot	14	6	8	-8	19
Korvauskulut	-1 312	-562	-	0	-1 873
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-426	146	-	26	-255
Henkilöstökulut	-250	-22	-6	-	-278
Liiketoiminnan muut kulut	-240	-35	-7	8	-274
Rahoituskulut	-7	-3	-9	7	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	19	0	364	-	383
Voitto ennen veroja	436	103	353	0	893
Verot	-90	-18	-1	-	-110
Kauden voitto	346	85	352	0	783
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-49	-	-	-	-49
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-46	-49	-4	-	-100
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-32	-	-32
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	10	9	1	-	20
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-85	-41	-35	0	-161
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläke- järjestelyistä syntyvät vakuutus- matemaattiset voitot ja tappiot	-20	-	-	-	-20
Verot	5	-	-	-	5
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-16	-	-	-	-16
KAUDEN LAAJA TULOS	245	44	317	0	607

Tase segmenteittäin 30.6.2017

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	21	4	3	-	29
Sijoituskiinteistöt	12	154	-	-4	162
Aineettomat hyödykkeet	540	84	0	-	623
Sijoitukset osakkuusyryyksissä	664	0	7 303	-	7 967
Rahoitusvarat	11 726	5 526	3 203	-2 659	17 796
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 705	-	-40	3 664
Laskennalliset verosaamiset	21	-	5	-4	22
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	250	3	-	-	253
Muut varat	1 825	151	41	-12	2 006
Käteiset varat	823	656	450	-	1 929
Myytävänä olevat omaisuuserät	-	3 354	-	-	3 354
Varat yhteensä	15 884	13 637	11 005	-2 719	37 807
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitus- sopimuksista	9 678	4 566	-	-	14 244
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	3 649	-	-40	3 608
Rahoitusvelat	417	105	3 286	-289	3 519
Laskennalliset verovelat	362	182	-	0	543
Varaukset	31	-	-	-	31
Eläkevelvoitteet	61	-	-	-	61
Muut velat	735	230	69	-13	1 022
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvä velkaerät	-	3 279	-	-	3 279
Velat yhteensä	11 284	12 010	3 354	-342	26 307
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					9 205
Muut oman pääoman erät					667
Oma pääoma yhteensä					11 500
Oma pääoma ja velat yhteensä					37 807

Tase segmenteittäin 31.12.2016

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	19	4	3	-	27
Sijoituskiinteistöt	14	201	-	-4	211
Aineettomat hyödykkeet	541	70	0	-	612
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	553	0	7 554	-	8 107
Rahoitusvarat	11 667	5 459	3 201	-2 659	17 668
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 468	-	-41	3 427
Laskennalliset verosaamiset	24	-	7	-4	27
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	236	3	-	-	239
Muut varat	1 593	162	15	-9	1 761
Käteiset varat	463	682	1 439	-	2 585
Myytävänä olevat omaisuuserät	-	3 291	-	-	3 291
Varat yhteensä	15 111	13 341	12 220	-2 717	37 955
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitus- sopimuksista	9 379	4 611	-	-	13 990
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	3 448	-	-41	3 407
Rahoitusvelat	474	111	3 551	-289	3 847
Laskennalliset verovelat	346	181	-	0	527
Varaukset	35	-	-	-	35
Eläkevelvoitteet	79	-	-	-	79
Muut velat	700	148	96	-10	933
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvä velkaerät	-	3 202	-	-	3 202
Velat yhteensä	11 013	11 701	3 647	-340	26 021
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					9 700
Muut oman pääoman erät					605
Oma pääoma yhteensä					11 934
Oma pääoma ja velat yhteensä					37 955

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Vakuutusmaksut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo, ensivakuutus	2 639	2 619
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuutus	67	64
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	2 706	2 683
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta	-124	-125
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	2 583	2 558
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuun muutos	-485	-467
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta	39	40
Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutuotot yhteensä	2 136	2 132

Henkivakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	51	58
Vakuutusmaksutulo sijoitussidonnaisista vakuutusmaksutuloista	199	270
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	1	1
Yhteensä	251	329
Jälleenvakuutusmaksut	1	2
Sijoitussopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	0	0
Maksutulo sijoitussidonnaisista sopimuksista	175	165
Yhteensä	175	165
Jälleenvakuuttajien osuus	-4	-3
Henkivakuutustoiminta yhteensä	423	492
Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta		
Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutusmaksut	116	120
Kertamaksut, vakuutusmaksut	135	209
Kertamaksut, sijoitussopimukset	175	165
Yhteensä	426	494
Segmenttien väliset eliminoinnit	0	-28
Konserni yhteensä	3 005	3 022

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-20	1
Lainoista ja muista saamisista	5	4
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	101	73
Osakkeet ja osuudet	72	25
Yhteensä	173	98
Yhteensä rahoitusvaroista	158	103
Palkkiokulut	-14	-6
Kulut muista kuin rahoitusveloista	0	-2
Diskonttauksen purkuvaikutus	-17	-15
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	127	80

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Henkivakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	102	54
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	0	-3
Osakkeet ja osuudet	0	0
Yhteensä	0	-3
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	17	-5
Osakkeet ja osuudet	215	-73
Lainat ja muut saamiset	-2	0
Muut	33	3
Yhteensä	262	-75
Lainoista ja muista saamisista	-7	5
Myytävässä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	-74	28
Osakkeet ja osuudet	195	64
Yhteensä	121	93
Yhteensä rahoitusvaroista	479	73
Muista varoista	32	4
Palkkiotuotot, netto	8	5
Henkivakuutustoiminta yhteensä	519	82

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Omistusyhteisö	1-6/2017	1-6/2016
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	9	6
Lainoista ja muista saamisista	-6	-11
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	-5	14
Osakkeet ja osuudet	7	-6
Yhteensä	1	7
Omistusyhteisö yhteensä	4	3
Segmenttien väliset eliminoinnit	-6	-5
Konserni yhteensä	644	159

3 Korvauskulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Maksetut korvaukset	-1 460	-1 427
Jälleenvakuuttajien osuus	63	42
Maksetut korvaukset, netto	-1 397	-1 385
Korvausvastuun muutos	34	98
Jälleenvakuuttajien osuus	-16	-25
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-1 378	-1 312
Henkivakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Maksetut korvaukset	-541	-567
Jälleenvakuuttajien osuus	3	2
Maksetut korvaukset, netto	-538	-565
Korvausvastuun muutos	-14	3
Jälleenvakuuttajien osuus	0	0
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-552	-562
Segmenttien väliset eliminoinnit	-	0
Konserni yhteensä	-1 931	-1 873

4 Henkilöstökulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Palkat ja palkkiot	-188	-183
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-9	2
Eläkekulut	-33	-34
Muut henkilösivukulut	-41	-35
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-271	-250
Henkivakuutustoiminta	1-6/2017	1-6/2016
Palkat ja palkkiot	-19	-18
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-2	0
Eläkekulut	-3	-3
Muut henkilösivukulut	-1	-1
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-25	-22
Omistusyhteisö	1-6/2017	1-6/2016
Palkat ja palkkiot	-4	-5
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-5	1
Eläkekulut	-1	-1
Muut henkilösivukulut	0	-1
Omistusyhteisö yhteensä	-10	-6
Konserni yhteensä	-306	-278

5 Aineettomat hyödykkeet

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Liikearvo	521	526
Muut aineettomat hyödykkeet	19	16
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	540	541
Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Liikearvo	153	153
Muut aineettomat hyödykkeet	6	6
Yhteensä	159	159
Myytävänä olevat erät	-75	-89
Henkivakuutustoiminta yhteensä	84	70
Konserni yhteensä	623	612

6 Rahoitusvarat >

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	46	14
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	83	83
Jälleenvakuutustalletesaamiset	1	1
Yhteensä	84	84
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	10 025	10 022
Osakkeet ja osuudet	1 571	1 547
Yhteensä	11 596	11 569
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	11 726	11 667
Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	65	13
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	22	22
Osakkeet ja osuudet	2	2
Yhteensä	23	24
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	16	20
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 247	3 105
Osakkeet ja osuudet *)	2 370	2 507
Yhteensä	5 617	5 612
Yhteensä	5 721	5 670
Myytävänä olevat erät	-196	-210
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 526	5 459
*) josta korkorahastosijoituksia	136	108

> 6 Rahoitusvarat

Omistusyhteisö	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	16	18
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	688	666
Osakkeet ja osuudet	130	148
Yhteensä	818	814
Sijoitukset tytäryhtiöissä	2 370	2 370
Omistusyhteisö yhteensä	3 203	3 201
Segmenttien väliset eliminoinnit	-2 659	-2 659
Konserni yhteensä	17 796	17 668

7 Johdannaissopimukset

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017			12/2016		
	Käypä arvo	Käypä arvo		Käypä arvo	Käypä arvo	
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	67	-	3	67	0	4
Valuuttajohdannaiset	4 121	46	9	3 178	13	63
Osakejohdannaiset	0	0	0	0	1	-
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	4 189	46	12	3 245	14	67
Henkivakuutustoiminta	6/2017			12/2016		
	Käypä arvo	Käypä arvo		Käypä arvo	Käypä arvo	
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	144	3	2	144	1	0
Valuuttajohdannaiset	2 337	48	2	1 754	10	11
Osakejohdannaiset	103	2	1	-	-	-
Yhteensä	2 584	53	5	1 898	11	11
Suojaavat johdannaiset						
Käypää arvoa suojaavat	526	11	0	534	3	-
Henkivakuutustoiminta yhteensä	3 110	65	5	2 432	13	11
Omistusyhteisö	6/2017			12/2016		
	Käypä arvo	Käypä arvo		Käypä arvo	Käypä arvo	
	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Varat	Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	1 019	9	7	523	12	-
Valuuttajohdannaiset	991	8	0	478	4	1
Osakejohdannaiset	-	-	-	9	2	3
Yhteensä	2 009	16	7	1 010	18	3

8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Luvut sisältävät myös myytävänä oleviin omaisuuseriin luokitellut rahoitusvarat.

Rahoitusvarat 30.6.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	12	-	12
Valuuttajohdannaiset	-	113	-	113
Osakejohdannaiset	2	-	-	2
Yhteensä	2	125	-	127
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	16	5	0	22
Yhteensä	18	5	0	23
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	631	7	6	644
Saamistodistukset	638	672	26	1 336
Rahastot	3 351	877	256	4 484
Johdannaissopimukset	-	20	-	20
Yhteensä	4 620	1 576	288	6 483
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 960	-	42	2 002
Saamistodistukset	10 283	3 320	67	13 670
Rahastot	1 284	60	725	2 069
Yhteensä	13 526	3 380	835	17 741
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	18 164	5 086	1 123	24 375

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 30.6.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	12	-	12
Valuuttajohdannaiset	-	11	-	11
Osakejohdannaiset	1	-	-	1
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	1	23	-	24

Rahoitusvarat 31.12.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	12	-	12
Valuuttajohdannaiset	-	30	-	30
Osakejohdannaiset	-	3	-	3
Yhteensä	-	45	-	45

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	18	4	0	22
Yhteensä	20	4	0	24

Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	664	13	14	692
Saamistodistukset	748	650	27	1 424
Rahastot	2 954	902	154	4 009
Johdannaissopimukset	-	2	-	2
Yhteensä	4 366	1 567	194	6 128

Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 123	-	48	2 171
Saamistodistukset	9 410	4 036	58	13 504
Rahastot	1 212	60	758	2 030
Yhteensä	12 746	4 096	863	17 705

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	17 132	5 713	1 057	23 902
--	---------------	--------------	--------------	---------------

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Rahoitusvelat 31.12.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaispöytäkirjat				
Korkojohdannaiset	-	4	-	4
Valuuttajohdannaiset	-	74	-	74
Osakejohdannaiset	-	3	-	3
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	81	-	81

	6/2017	6/2017	12/2016	12/2016
Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	57	41	3	4
Rahastot	2	-	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	631	354	459	502

Käypien arvojen herkkyyden analyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Vahinkovakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 13 (12) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -10 (-8) milj. euroa. Henkivakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 27 (12) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -94 (-94) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -160 (-164) milj. euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyden analyysi eri markkinariskien arvioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 30.6.2017.

Herkkyyden tarkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyden analyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	40	-38	0	-
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	318	-300	-652	-172
Kokonaisvaikutus	357	-338	-652	-172

9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset >

Rahoitusvarat 30.6.2017	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myyntit	30.6.	Kaudelle kirjatut voitot/ tappiot rahoitusvaroista 30.6.2017
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	14	-8	-	3	-3	6	-8
Saamistodistukset	27	0	-	0	0	26	0
Rahastot	154	9	-	107	-14	256	9
Yhteensä	194	1	-	110	-17	288	1
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	48	11	3	0	-19	43	3
Saamistodistukset	58	-1	0	146	-135	68	0
Rahastot	757	-28	9	116	-130	724	-17
Yhteensä	863	-18	12	262	-285	835	-15
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 058	-17	12	373	-302	1 123	-14

6/2017

	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot yhteensä	-15	14	-2
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot kauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-28	14	-14

> 9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat 31.12.2016	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myyntit	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/ tappiot rahoitusvaroista 31.12.2016
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	17	-6	-	12	-9	14	-4
Saamistodistukset	27	0	-	0	0	27	0
Rahastot	46	-3	-	129	-19	154	-2
Yhteensä	89	-9	-	142	-29	194	-5
Myytävässä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	46	2	-1	6	-4	48	-2
Saamistodistukset	90	1	0	213	-246	58	0
Rahastot	801	0	-20	174	-198	757	-21
Yhteensä	936	4	-22	393	-448	863	-22
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 026	-5	-22	535	-477	1 057	-27

12/2016

	Realisoituneet voitot/ tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	-5	-22	-26
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisällyvistä varoista	-6	-22	-27

10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

	6/2017		12/2016	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	43	-9	48	-10
Saamistodistukset	67	-1	58	-2
Rahastot	725	-145	758	-152
Yhteensä	835	-155	863	-163

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos tilanteessa 30.6.2017 aiheuttaisi saamistodistusten osalta 1 (2) milj. euron ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen 154 (162) milj. euron arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 1,3 (1,4) prosenttia.

11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 338	1 426
Osakkeet ja osuudet	5 128	4 701
Lainat ja saamiset	303	330
Johdannaissopimukset	20	2
Yhteensä	6 788	6 460
Myytävänä olevat erät	-3 083	-2 992
Henkivakuutustoiminta yhteensä	3 705	3 468
Segmenttien väliset eliminoinnit	-40	-41
Konserni yhteensä	3 664	3 427

12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista >

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Vakuutussopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	2 482	2 041
Korvausvastuu	7 196	7 338
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	9 678	9 379
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vakuutusmaksuvastuu	81	44
Korvausvastuu	169	192
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	250	236

> 12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista >

Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Vakuutusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	2 400	2 425
Korvausvastuu	2 330	2 366
Yhteensä	4 730	4 791
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	0	0
Korvausvastuu	1	1
Yhteensä	1	1
Yhteensä	4 732	4 792
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	1	1
Korvausvastuu	1	1
Yhteensä	3	2
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 401	2 426
Korvausvastuu	2 333	2 368
Yhteensä	4 734	4 794
Sijoitussopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	27	28
Velka vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 429	2 454
Korvausvastuu	2 333	2 368
Yhteensä	4 761	4 821
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	-196	-210
Henkivakuutustoiminta yhteensä	4 566	4 611
Jälleenvakuuttajien osuus		
Korvausvastuu	3	3
Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.		
Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.		
Sijoitussopimukseen, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 <i>Vakuutusopimukset</i> standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.		
Konserni yhteensä	14 244	13 990

13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Sijoitussidonnaiset vakuutus- ja sijoitussopimukset	4 646	4 427
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	2 086	2 013
Yhteensä	6 732	6 440
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	-3 083	-2 992
Henkivakuutustoiminta yhteensä	3 649	3 448
Segmenttien väliset eliminoinnit	-40	-41
Konserni yhteensä	3 608	3 407

14 Rahoitusvelat

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	12	67
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	405	407
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	417	474
Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	5	11
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	100	100
Henkivakuutustoiminta yhteensä	105	111
Omistusyhteisö	6/2017	12/2016
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	7	3
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	394	671
Joukkovelkakirjalainat	2 884	2 877
Yhteensä	3 279	3 548
Omistusyhteisö yhteensä	3 286	3 551
Segmenttien väliset eliminoinnit	-289	-289
Konserni yhteensä	3 519	3 847

15 Ehdolliset velat ja sitoumukset >

Vahinkovakuutustoiminta	6/2017		12/2016	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Takaukset		4		4
Muut peruuttamattomat sitoumukset		11		15
Yhteensä		16		19
Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset				
	6/2017	6/2017	12/2016	12/2016
Vakuudeksi annettu omaisuus	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	213	136	231	147
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		6/2017		12/2016
Sijoitukset		11		16
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.				
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		6/2017		12/2016
Maksettavat vähimmäisvuokrat				
- yhden vuoden kuluessa		30		31
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua		97		103
- yli viiden vuoden kuluttua		44		45
Yhteensä		171		180

> 15 Ehdolliset velat ja sitoumukset

Henkivakuutustoiminta	6/2017	12/2016
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	722	657
IT-hankinnat	2	2
Yhteensä	724	658
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Käteiset varat	4	18
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.		
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset	6/2017	12/2016
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	2	2
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	7	7
- yli viiden vuoden kuluttua	5	6
Yhteensä	14	15
Omistusyhteisö	6/2017	12/2016
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	1	1
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	4	4
- yli viiden vuoden kuluttua	1	1
Yhteensä	5	5

16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi

	1-6/2017	1-6/2016
Vakuutusmaksutuotot	2 136	2 132
Korvauskulut	-1 498	-1 427
Liikekulut	-350	-358
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-5	-2
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	12	8
Vakuutustekninen kate	294	352
Sijoitustoiminnan nettotuotto	135	89
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-29	-23
Muut tuotot ja kulut	52	18
Liikevoitto	453	436

17 Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velkaerät

Lokakuussa 2016 Mandatum Life Henkivakuutusyhtiö ilmoitti, ettei se jatka vakuutusten jakelusopimusta Danske Bank Oyj:n kanssa 31.12.2016 jälkeen ja että se käyttää oikeuttaan myydä Danske Bankin kautta hankittu vakuutuskanta Danske Bank A/S:lle. Arvonmääritysprosessin tuloksena vakuutuskannan arvo 31.12.2016 on 334 miljoonaa euroa. Lopullisesta myyntihinnasta vähennetään vuoden 2017 alun ja kannansiirron välillä syntyvä laskennallinen tulos. Laskennalliseksi tulokseksi on määritelty 18,1 miljoonaa euroa vuodelta 2017 ja 18,6 miljoonaa euroa vuodelta 2018. Sopimuksen mukaan ennen kannansiirtoa syntyvä varsinainen tulos jää Mandatum Lifelle. Vakuutuskannan siirryttyä Mandatum Lifen tuloksen ennen veroja odotetaan alentuvan vuositasolla 20-25 miljoonaa euroa. Vakuutuskannan luovutuksesta syntyy vakuutuskannan mukainen myyntivoitto vähennettynä edellä mainituilla erillä, ennen veroja. Konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa myyntivoitosta vähennetään n. 75 miljoonan euron myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvä goodwill. Kannansiirron odotetaan tapahtuvan vuoden 2018 aikana.

Vakuutuskannan varat ja velat 30.6.2017

Vastaavaa		Vastattavaa	
Rahoitusvarat	196	Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	196
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	3 083	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	3 083
Liikearvo	75		
Yhteensä	3 354	Yhteensä	3 279



18 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

TULOSLASKELMA	1-6/2017	1-6/2016
Liiketoiminnan muut tuotot	9	8
Henkilöstökulut	-10	-6
Poistot ja arvonalentumiset	-1	0
Liiketoiminnan muut kulut	-8	-7
Liikevoitto	-10	-5
Rahoitustuotot ja kulut	667	670
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	657	665
Tuloverot	0	-1
Tilikauden voitto	657	664
TASE	6/2017	12/2016
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	3	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 370	2 370
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	299	298
Osuudet omistusyhteisyriksissä	6 588	6 530
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	329	339
Muut osakkeet ja osuudet	130	148
Muut saamiset	60	28
Saamiset	63	40
Rahat ja pankkisaamiset	449	1 439
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 291	11 196
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	35	28
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 346	4 059
Tilikauden voitto	657	1 565
Oma pääoma yhteensä	6 936	7 549
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	2 884	2 877
Lyhytaikainen	470	770
Vieras pääoma yhteensä	3 354	3 647
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 291	11 196

SAMPO GROUP

Sampo Oyj
Fabianinkatu 27
00100 Helsinki

Puhelin: 010 516 0100
Y-tunnus: 0142213-3

 www.sampo.com
 [@Sampo_plc](https://twitter.com/Sampo_plc)
 [sampo-plc](https://www.linkedin.com/company/sampo-plc)

